

สถานการณ์ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ ช่วงเดือนตุลาคม 2551

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้พยากรณ์ สถานการณ์การผลิตและการตลาดปาล์มน้ำมัน ปี 2551 ไว้ดังนี้

สถานการณ์การผลิต ในปี 2551 ผลผลิตปาล์มสดทั้งทะลาย 7.873 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 0.5 ล้านตัน เนื่องจากเนื้อที่ให้ผล และความต้องการใช้น้ำมันปาล์มของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในช่วงปี 2551-2555 ปีละ 500,000 ไร่

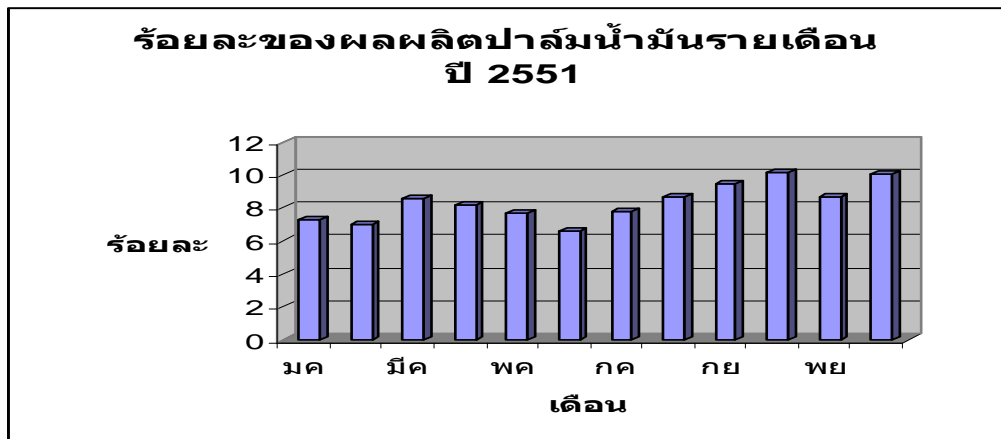
และส่งเสริมปลูกปาล์มพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่าปีละ 100,000 ไร่ เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเพาะปลูกปาล์ม น้ำมันเพิ่มในหลายพื้นที่โดยเฉพาะจังหวัดที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ในภาคใต้ และภาคตะวันออก โดยปลูกทดแทนสวนไม้ผลเก่า เช่น ทูเรียน เงาะ รวมทั้งที่นา และพื้นที่ว่างเปล่า ผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปี 2550 เนื่องจากมีฝนตกชุกในช่วงต้นปี และปริมาณน้ำฝนสะสมตลอดทั้งปีมีแนวโน้มสูงกว่าปกติ รวมทั้งเกษตรกรดูแลเอาใจใส่มากขึ้น

สถานการณ์ตลาดและราคา จาก การเพิ่มขึ้นของผลผลิตในปี 2551 คาดว่าราคา ผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้จะใกล้เคียงกับปีที่ ผ่านมา เนื่องจากมีความต้องการด้านบริโภค และอุปโภครวมทั้งการนำไปผลิตไบโอดีเซลเพื่อ ทดแทนพลังงานเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาอาจลดต่ำลงบ้างในช่วงเดือนเมษายน- พฤษภาคม และช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน เนื่องจากเป็นช่วงฤดูกาลที่ผลปาล์มออกสู่ตลาด มาก (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

ข้อเท็จจริง ผลผลิตปาล์มน้ำมันมีมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ประกอบกับการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นพลังงานทดแทนลดน้อยลง และตลาดโลกมีสต็อกมากทำให้ราคาตกต่ำทั่วโลก รวมทั้งราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่คาดว่าจะขยับขึ้นตามราคาน้ำมันถั่วเหลืองกลับไม่ได้รับการเห็นชอบจากรัฐบาล รายละเอียดดังนี้

1. ผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนปี 2548 ค่อนข้างมาก แต่ปี 2549 เกิดแล้งระยะยาวผลผลิตลดลงและกลับมาได้รับฝนชุกตลอดทั้งปี 2550 อีกครั้ง ทำให้ปี 2551 ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยพบว่าผลผลิตปาล์มน้ำมันทั่วโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.15 และประเทศไทยผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ส่วนผลผลิตที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นในช่วงปลายปี โดยเฉพาะเดือนกันยายน ให้ผลผลิตสูงกว่าเดือนที่ผ่านมาเป็นร้อยละ 9.48 และจะเพิ่มเป็น 10.17 ในเดือนตุลาคม ทำให้ปริมาณน้ำมันในสต็อกของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มเพิ่มมากขึ้นหากไม่สามารถระบายออกขายได้ทัน รายละเอียดแสดงตามตารางต่อไปนี้

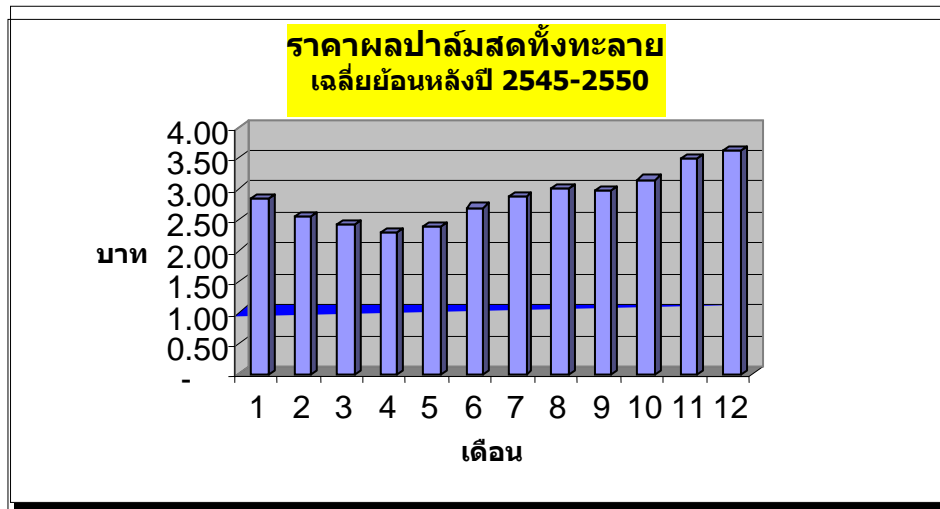

2. การนำไปใช้ประโยชน์ด้านเป็นพลังงานทดแทนน้อยลง ปกติการใช้้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคของไทย เฉลี่ยเดือนละ 60,000 ตัน หรือ 720,000 ตัน/ปี การนำน้ำมันปาล์มมาผลิตเป็นไบโอดีเซลทดแทนพลังงานที่คาดไว้วันละ 1,000,000 ลิตร กลับลดน้อยลงเหลือเพียง 700,000 ลิตร/วันทำให้ปริมาณน้ำมันปาล์มที่เก็บสต็อกไว้ล้นตลาด จึงมีการกดราคาซื้อน้ำมันปาล์มดิบซึ่งกระทบต่อราคาผลปาล์มสดที่เกษตรกรขาย

3. ราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกลดลง สาเหตุสำคัญเกิดจากประเทศต่าง ๆ ยกเลิกสัญญาซื้อน้ำมันปาล์มเพื่อนำไปผลิตไบโอดีเซล เนื่องจากราคาน้ำมันจากปิโตรเลียมลดลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับผลกระทบวิกฤตด้านการเงินจากประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ราคาน้ำมันปาล์มดิบตลาดโลกเมื่อต้นเดือนตุลาคม 2551 มีราคา กิโลกรัมละ 17.81 บาท ทำให้ประเทศไทยมีราคา เพียง 18.71 บาท/กิโลกรัม หมายถึงราคาผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้เหลือเพียง 2.80 บาท/กิโลกรัม

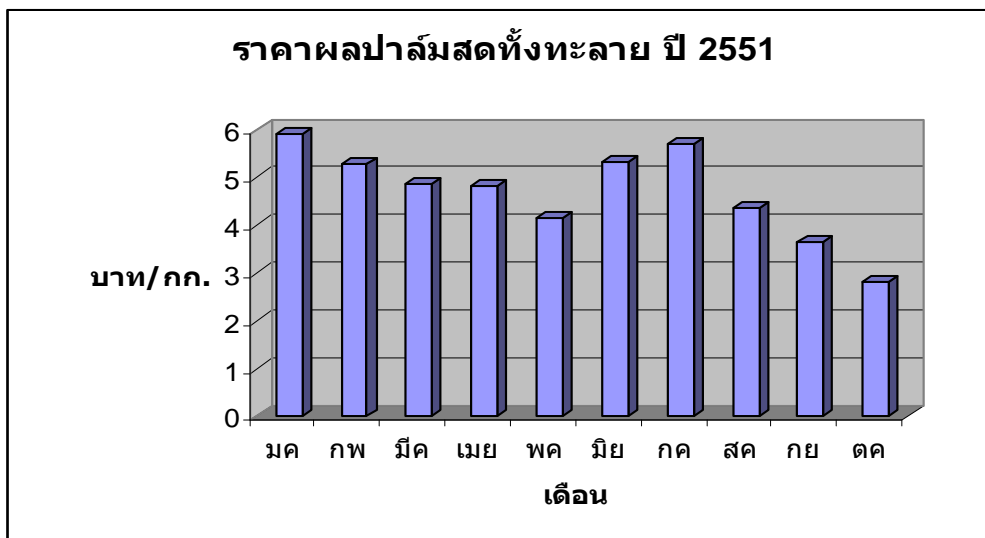
4. ราคาน้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภค ไม่มีการขยับขึ้นราคา เมื่อเดือนกันยายน 2551 กลุ่มผู้ผลิตน้ำมันถั่วเหลืองขอขยับราคาขายน้ำมันถั่วเหลืองบรรจุขวดเพิ่มขึ้นจากลิตรละ 49.50 บาท เป็น 54.00 บาท แต่กระทรวงพาณิชย์ไม่อนุญาต(กรมการค้าภายใน)ทำให้ราคาน้ำมันปาล์มที่จะขยับขึ้นตามต้องหยุดชงัก เกษตรกรชาวสวนปาล์มจึงไม่มีช่องทางได้ราคาขายเพิ่มขึ้น

ราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรขายได้ จากข้อมูลการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ย้อนหลังปี 2545-2550 พบว่าเกษตรกรขายผลปาล์มสดทั้งทะลายได้เฉลี่ย 2.80 บาท/กก.ตามตารางต่อไปนี้

เมื่อวิกฤติน้ำมันปิโตรเลียมเกิดขึ้น กระแสการนำน้ำมันปาล์มไปผลิตเป็นทดแทนพลังงาน มากขึ้น ราคา น้ำมันปาล์มในตลาดโลกพุ่งสูงขึ้นมาก จากกิโลกรัมละ 20 บาท เป็น 37 บาท ช่วยให้ราคาน้ำมันปาล์มในประเทศเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน พลอยได้รับอานิสงค์ตามไปด้วย โดยปี 2550 ราคาผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้ใน เพิ่มขึ้นจาก 2.39 บาท/กก. ในปี 2549 เป็น 4.07 บาท/กก. โดยเดือนธันวาคม 2550 เพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ราคา 5.95 บาท และราคา คงเคลื่อนไหวในระดับเดียวกันจนถึงเดือนกรกฎาคม 2551 จากนั้นราคาเริ่มอ่อนตัวลงเหลือ 4.38 บาท/กก. จนถึง 3.66 บาท/กก.ในเดือนกันยายน และลดลงเหลือ 2.80 บาทในวันที่ 6 ตุลาคม 2551 ตามตารางต่อไปนี้

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. รัฐควรรหาแนวทางระบายน้ำมันปาล์มออกจากตลาดโดยเร็ว โดยการนำไปผลิตไบโอดีเซลจาก B 2 เป็น B 3 หรือ B 5
2. ทำความเข้าใจกับเกษตรกร เกี่ยวกับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันปาล์มรวมทั้ง ข้อมูลของสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อผลผลิตปาล์มน้ำมันและระบบตลาดน้ำมันปาล์ม โดยเน้นว่า **ไม่มีเหตุผลใดในการนำเข้าน้ำมันปาล์ม เนื่องจากปริมาณมีมากเกินพอ**
3. แนะนำเกษตรกร ดูแลรักษาสวนปาล์ม น้ำมันต่อไปอย่างปกติและต่อเนื่อง
4. กรณีที่เป็นเกษตรกรรายย่อยควรแนะนำให้รวมกลุ่มเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน ทำการขายผลผลิตกับโรงงานสกัดน้ำมัน ในพื้นที่โดยตรง โดยมีการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตตามความต้องการของโรงงาน จะได้ราคาที่สูงขึ้น ทั้งยังเป็นการดำเนินธุรกิจซื้อขายตามข้อตกลง(contract farming) ที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย

เรียบเรียงโดย ศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล กลุ่มส่งเสริมการผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร, 8 ตุลาคม 2551, โทร.0-2940-6123